

I. PHÂN ĐỌC HIỂU (4.0 điểm)

Đọc văn bản sau:

THAN GIÀ

Tháng ngày thắm thoát tựa chim bay,
Ông gẫm mình ông, nghĩ cũng hay.
Mái tóc chòm xanh, chòm lốm đốm,
Hàm răng chiếc rụng, chiếc lung lay.
Nhập nhèm bốn mắt tranh mờ tỏ
Khấp khểnh ba chân đỡ tỉnh say⁽¹⁾
Còn một nỗi này thêm chán ngắt,
Đi đâu giờ những cõi cùng chày.⁽²⁾

(Nguyễn Khuyến)

Chú thích:

- Nguyễn Khuyến, tên thật là Nguyễn Thảng (1835-1909), người làng Yên Đổ, huyện Bình Lục, tỉnh Hà Nam. Sinh ra trong gia đình khoa cử, nổi tiếng là một người thông minh, hiếu học, nhưng cha mất sớm, nhà nghèo, ông phải đi dạy học để kiếm sống và nuôi mẹ. Đầu kỳ thi Hương năm 1864 tại Nam Định, nhưng trượt kỳ thi Hội ngay năm sau (1865), phần chi ông đổi tên thành Nguyễn Khuyến với ý khuyến khích mình, rồi về kinh học ở Quốc Tử Giám. Sau 6 năm đèn sách với tên mới Nguyễn Khuyến, năm 1871, ông đỗ luôn Hội Nguyên và Đình Nguyên, được vua Tự Đức ban cờ hiệu và hai chữ Tam Nguyên (đỗ đầu ba cuộc thi Hương, Hội, Đình). Từ đó, Nguyễn Khuyến thường được gọi là Tam Nguyên Yên Đổ.

(1) Hai câu này ý nói: nhà thơ tuổi đã già, mắt không còn tỏ phải mang kính, chân đi không vững phải chống gậy

(2) Ý nói đề già trầu cho người già

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1 (1.0 điểm). Hãy cho biết thể thơ và phương thức biểu đạt chính của bài thơ trên.

Câu 2 (1.0 điểm). Xác định vần và nhịp của bài thơ.

Câu 3 (1.0 điểm). Chỉ ra các biện pháp tu từ được sử dụng trong hai câu luận và nêu tác dụng.

Câu 4 (1.0 điểm). Ở bài thơ trên, nhà thơ đã bộc lộ những nỗi “chán ngắt” nào khi về già? Qua đó, em nhận xét gì về giọng điệu thơ của tác giả được thể hiện qua bài thơ trên?

II. PHÂN VIẾT (6.0 điểm)

Câu 1 (2.0 điểm). Viết một đoạn văn (khoảng 12 câu) theo kết cấu phối hợp để phân tích bài thơ “Than già” của Nguyễn Khuyến, trong đoạn văn có sử dụng ít nhất một từ tượng hình (gạch chân, chú thích rõ).

Câu 2 (4.0 điểm). Thời gian là vô hạn nhưng thời gian của mỗi người là hữu hạn. Ông bà, cha mẹ của chúng ta cũng sẽ đến lúc già yếu và mất đi. Từ nội dung của bài thơ trên kết hợp với những hiểu biết xã hội của bản thân, em hãy viết bài văn (khoảng 300 chữ) để trả lời câu hỏi: Cần làm gì để bày tỏ lòng hiếu thảo với ông bà, cha mẹ?

-----Hết-----